

Ændringsforslag ligge og kan ganske henholde mig til de Bemærkninger, der fremkom fra den ærede Ordfører.

Paa samme Maade kunde jeg maaske forholde mig overfor Ændringsforslag Nr. 6, hvorefter sidste Punktum af § 6 skal udgaa. Jeg vil dog gerne benytte Lejligheden til udtrykkelig at pointere, at vi fra vor Side, naar vi har tiltraadt dette Ændringsforslag, kun har gjort det ud fra den udtrykkelige Forudsætning, at den højtærede Landbrugsminister — i øvrigt i Overensstemmelse med hans Udtalelser i Udvalget — snarest bejljigt vil søge tilvejebragt Lovhjemmel, hvorefter denne Færdsselsret i Lighed med forskellige lignende Byrder paa faste Ejendomme til Fordel for private, bliver søgt fjernet; thi vi har i saa Fald det Haab, jeg kunde ogsaa godt sige, vi nærer den Overbevisning, at det til sin Tid, under de Forhandlinger, der da vil komme, vil yise sig, at man ikke alene vil komme til et afløse den i § 6 omhandlede Jagt-færdsselsret, om man kan kalde den saa, paa den Maade, Folketinget her har foreslaaet, at Gods-ejerne, eller hvem Nyderen nu er, maa promenerer sine Hunde paa de over Ejendommen muligt førende Stier eller Veje; jeg tror for øvrigt, disse vil blive ret talrige efterhaanden — men til overhovedet, at udelukke den Art Rettigheder over Andemands Ejendom, i alt Fald saadanne Rettigheder, der betyder faste Byrder paa Ejendommen.

Vi har fra vor Side endvidere indbyrdes drøftet Spørgsmaalet om, hvorvidt det var rimeligt at tage Statshusmændenes Stilling op til Behandling i denne Forbindelse, men efter de Udtalelser, der er faldet om dette Spørgsmaal baade fra en af de ærede Ordførere og særlig fra den højtærede Minister, har vi ikke ment det nødvendigt af Hensyn til Statshusmændenes Stilling, at fremkomme med et særligt Ændringsforslag, der altsaa ikke synes at være praktisk nødvendigt efter det foreliggende.

Jeg kommer saa til det af det konservative Folkeparti stillede Ændringsforslag til § 7, hvorefter der tilsigtes at yde Godtgørelse af Statskassen til de milde Stiftelser, som ved nærværende Lovs Gennemførelse vilde lide Tab i Indtægter. Naar vi fra vor Side ikke har kunnet tiltræde dette Ændringsforslag, er det af følgende Grunde: For det første er vi efter vor principielle Opfattelse, som jeg nærmere gav Udtryk i den korte Tale, jeg holdt ved Lovforslagets første Behandling, meget tilbøjelige til overhovedet at paalægge Staten Udgifter som Følge af denne Lovgivning til

Fordel for een Gruppe private i Forhold til en anden Gruppe private. Men selv om vi maa sige, at vi er nødte til at tage Konsekvenserne af denne Lovgivning for Statens Embedsmænds Vedkommende og yde disse en Godtgørelse, er der alligevel et langt Spring fra at yde Embedsmænd Erstatning til at yde Erstatning til private Institutioner, selv om ogsaa disse private Institutioner benævner sig milde Stiftelser. Men dernæst er Begrebet „Milde Stiftelser“ saa vidt jeg forstaaer det, ikke saa afgrænset, at man er i Stand til at overse, hvem man egentlig kunde komme til at yde Godtgørelse. Der kan, saa vidt jeg kan se, være mange forskellige Arter af Institutioner, der kan gøre Krav paa Betegnelsen „Milde Stiftelser“, ifølge fra adelige Jomfruklostre gennem Legatskoler af forskellige Typer til private Alderdoms- eller Sygehjem, og naar det er Forholdet — og jeg ser ikke, det er et andet — saa tør vi ikke paatage os Ansvar for i al Almindelighed at engagere Statskassen til Fordel for Stiftelser, hvis Økonomi ogsaa muligt kunde omlægges saaledes, at det ikke betød noget væsentligt for dem at undvære de Indtægter, der maatte bortfalde i Kraft af denne Lovs Gennemførelse, eller hvis økonomiske Situation maaske i alt Fald ligger betydeligt over det Niveau, hvor det efter vor Overbevisning er naturligt, at Staten yder sin Bistand. Endelig kan det heller ikke være det konservative Rolkepartis Mening, at Staten skulde yde denne Erstatning efter § 7 til evig Tid. Men der er jo ikke gjort noget Forsøg paa en nærmere Afgrænsning lige saa lidt for Tidens Vedkommende som for Ydelsens, og et saadant i al Almindelighed holdt Ændringsforslag kan vi altsaa ikke tiltræde, selv om vi ikke er blinde for, at vi muligt som Følge af denne Lov kan blive nødte til at se med Velville paa enkelte Andragender, der kunde komme fra milde Stiftelser, som ved Loven maatte komme i en eller anden vanskelig Situation.

Til Slut vil jeg blot gerne sige, at vi ingenlunde er begejstrede for Lovforslagets § 8. Naar Begejstring er overhovedet ikke noget nærliggende Udtryk i Forbindelse med den Art Lovgivning, og jeg kan derfor sige, at vi nærer positive Betæneligheder ved § 8, som ganske kort forbyder fremtidig at paalægge faste Ejendomme Grundbyrder. Et saadant kategorisk Imperativ minder synes jeg, lidt for meget om hele den samlede Fortids Fredsslutninger. De krigsførende Magter har jo alle Dage hvert tiende Aar sluttet evig Fred — med det Resultat, at Krigene baade er blevet hyp-